

Jernbaneverket

TILSYNSRAPPORT NR. 2016-43

Tilsynsmøte om beredskap

1	Bakgrunn og mål	3
2	Oppsummering	4
3	Avvik.....	5
4	Observasjoner	5
5	Andre forhold.....	5
6	Om tilsynsmøtet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring av tilsynsmøtet.....	5
6.3	Kriterier for tilsynsmøtet.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.4	Om funn fra tilsynsmøte	5
6.5	Rapport fra tilsynsmøtet	5
	Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet	7

1 Bakgrunn og mål

I vårt tilsyn i 2013 av Jernbaneverkets (JBV) beredskap ved fare- og ulykkessituasjoner, jf. tilsynsrapportene 2013-03 og 2013-24, ble det konstatert mangler ved beredskapsanalyser og beredskapen generelt. Det ble i tillegg gjennom tilsyn med GSM-R konstatert at JBV har et forbedringspotensiale når det gjelder å sikre robustheten ved GSM-R-funksjonen, jf. tilsynsrapport 2014-07.

Statens jernbanetilsyn (SJT) har fulgt opp JBVs arbeid med beredskapen gjennom tilsynsmøter i 2014 og 2015. For 2016 har SJT å fulgt opp beredskapsarbeidet gjennom tilsynsmøter, deltagelse som observatør ved beredkapsøvelser og gjennom revisjon.

Tema for dette tilsynsmøtet var oppfølging av fremdriften i Jernbaneverkets (JBVs) arbeid med beredskap mot utilsiktede hendelser, herunder også oppfølging av identifiserte tiltak i generisk beredskapsanalyse, oppdatert beredskapsanalyse for Gardermoen stasjon, resultater fra gjennomført kontinuitetsanalyse for GSM-R-funksjonen, prosess for beredskapsplanlegging i prosjekter, samt verifikasjon av funksjonskrav og ytelsesmål gjennom øvelser.

2 Oppsummering

Jernbaneverket redegjorde for resultatene fra vurderinger av nytt konsept for jording i tunneler. Det er identifisert en mulighet der man utnytter fjernstyrte jordingsbrytere i matestasjoner for å sikre høyspenningsanleggene (endepunktsjording). Dette muliggjør enklere tiltak i den enkelte tunnelen på strekningen, hvor man i praksis kun trenger å etablere én jording (markeringsjording) på det stedet hvor brannvesenet angriper fra (ikke lenger ved den andre tunnelmunningen). For nye tunneler må det påses at de aktuelle matestasjonene for strekningen er bestykket med fjernstyrte jordingsbrytere. For eksisterende tunneler over 1000 meter er det ønskelig å etablere fjernstyrte jordingsbrytere i relevante matestasjoner for å muliggjøre samme konsept for jording. En bieffekt av et slikt konsept med endepunktsjording, er at man for alle tunneler på strekningen (også de som er kortere enn 1000 m), kan benytte samme enkle fremgangsmåte for lokal markeringsjording. Det er foreslått en grov tidsplan for løsningen. Det gjenstår å endelig beslutte valg av dette konseptet for jording.

JBV presenterte en oppdatert beredskapsanalyse for Gardermoen stasjon. Det er ut fra de funn som ble gjort i analysen utarbeidet en tiltaksplan, og tiltak er under gjennomføring. På bakgrunn av gjennomførte tiltak vil JBV foreta en ny oppdatering av beredskapsanalysen i 2017.

Jernbaneverket opplyste at handlingsplanen for beredskap er noe forsinket når det gjelder oppdatering av strekningsvise beredskapsanalyser. Det er utarbeidet en øvelsesplan for 2017, der det gjenstår å avklare tidspunkt for øvelsene med samarbeidspartnerne, blant annet nødetatene.

Jernbaneverket gjennomgikk oppfølgingsplanen for generisk beredskapsanalyse. Samtlige anbefalinger i beredskapsanalysen er vurdert og det er besluttet tiltak for enkelte av anbefalingene.

Ved gjennomgang av kontinuitetsanalysen for GSM-R-funksjonen opplyste JBV at det i analysen er identifisert 12 tiltak som alle er besluttet gjennomført. Det gjenstår å samordne kontinuitetsanalysen med trafikkstyring opp mot avvikssituasjoner.

Jernbaneverket presenterte tre gjennomførte øvelser, hvorav en i område nord, og to i område sør. Det fremgikk av presentasjonen at ytelsesmål og funksjonskrav delvis er testet og verifisert gjennom øvelsene. For område nord er det utarbeidet en tiltaksliste på bakgrunn av erfaringer fra øvelsen, mens en tilsvarende tiltaksliste for område sør er under sammenstilling.

Når det gjelder beredskapsplanlegging i utbyggingsprosjekter orienterte JBV om at det er identifisert en del utfordringer knyttet til grensesnittet mellom utbygging og infrastruktur, og at tiltak er under arbeid.

SJT vil følge opp arbeidet med beredskapen mot utilsiktede hendelser også i 2017.

Rapportdato: 12.01.2017

Arild Bruun
Revisjonsleder
Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

3 Avvik

Det ble ikke konstatert nye avvik som følge av tilsynsmøtet.

4 Observasjoner

Det ble ikke notert nye observasjoner som følge av tilsynsmøtet.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under tilsynsmøtet.

6 Om tilsynsmøtet

6.1 Administrative data

Saksnr.:	16/16
Tidspunkt for tilsynsmøte:	14.12.2016
Kontaktperson:	Tone Bjerkestrand
Tilsynsteam:	Ine Ancher Grøn, Kuno Lundkvist, Arild Bruun

6.2 Gjennomføring av tilsynsmøtet

SJT hadde mottatt og gjennomgått en del dokumentasjon fra JBV på forhånd. JBV presenterte status i forhold til de tema som var satt opp på agendaen for møtet.

Kriteriene for tilsynsmøtet er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.3 Om funn fra tilsynsmøte

Tilsynsmøte er et formelt møte initiert av tilsynet for å fremskaffe tilsynsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller kriteriene. Tilsynsbevisene vil være grunnlaget for funnene. Statens jernbanetilsyn grupperer funn fra tilsyn i avvik og observasjoner. I rapporter fra tilsynsmøter som er oppfølging av status på tiltak for å rette pålegg fra tidligere tilsyn vil det oftest ikke være hensiktsmessig å angi samme avvik på nytt selv om avvik ikke er fullstendig lukket.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov,

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

6.4 Rapport fra tilsynsmøtet

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med jernbanelovgivningen. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsynsmøter innebærer i liten grad verifisering. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet

Fra SJT:

Ine Ancher Grøn
Kuno Lundkvist
Arild Bruun

Fra Jernbaneverket:

Vibeke Aarnes
Jostein Loland
Gry Dahl
Magnus Bjelkerud (de to første agendapunktene)
Sverre Christensen (de to første agendapunktene)
Torbjørn Berger (fra og med tredje agendapunkt)
Kjersti Myklebust
Trygve Eeg Tunes
Tore Telstad (første agendapunkt)
Tone Bjerkestrand
Thor Brækkan (via Lync, siste agendapunkt)
Stian Wesøy (via Lync, siste agendapunkt)
Rune Karlsen (via Lync, siste agendapunkt)
Bjørn Husebye (via Lync, siste agendapunkt)